

RAS

Rasspecifik avelsstrategi
för

Svensk Vit Älghund 2025-2029

Innehåll

Inledning och förankringsprocess.....	3
Regler och rekommendationer för uppfödare och hanhundsägare	4
Historik	5
Population.....	6
Nuläge.....	6
Långsiktiga mål.....	7
Kortsiktiga mål.....	7
Handlingsplan	7
Funktionsegenskaper.....	8
Nuläge.....	8
Långsiktiga mål.....	9
Kortsiktiga mål.....	9
Handlingsplan	9
Mentalitet	10
Nuläge.....	10
Långsiktiga mål.....	10
Kortsiktiga mål.....	10
Handlingsplan	10
Hälsa.....	10
Nuläge.....	10
HD, höftledsdysplasi.....	10
ED, armbågsledsdysplasi	11
Ögon.....	11
Andra sjukdomar och övrigt.....	11
Långsiktiga mål.....	12
Kortsiktiga mål.....	12
Handlingsplan	12
Exteriör	12
Nuläge.....	12
Långsiktiga mål.....	12
Slutord.....	13
Källförteckning och vidare läsning	13
Bilaga.....	14
Rasens historia	14

Inledning och förankringsprocess

Svensk vit älghund är en ställande jakthund med huvudintresse för älg, men även för annat vilt som låter sig ställas: björn, lo, grävling och vildsvin. Rasen används även som ledhund (bandhund). Det är en medelstor, rektangulär och proportionerligt byggd jakthund. Den skall vara smidig med god resning och ge ett lugnt men vaket uttryck. Rasen utmärker sig genom att jaga med god kontakt med hundföraren. Dessa egenskaper ska eftersträvas i avelsarbetet. Målet är friska och jagande hundar i en hållbar population.

Rasavelsstrategin (RAS) är en fastlagd strategi som ska utvärderas årligen och revideras vart femte år. Planen har till uppgift att följa och utveckla rasens hälsa, funktionalitet, mentalitet, och exteriör. Strategin och dess mål ska följas upp på årsmöte, klubbträffar, och i annan kommunikation med medlemmar, hundägare och uppfödare. RAS 2025-2029 är utarbetad av Svenska vita älghundsklubbens (SVÄ) avelsråd och styrelser 2024 och 2025, med stöd av Svenska Älghundklubbens (SÄK) avelskommitté. Innehållet har bas i en enkät som genomfördes 2023, och har diskuterats vid fysiska träffar och online.

Det finns en önskan hos SVÄ att starta ett inkorsningsprojekt för att öka den genetiska variationen i rasen. Fokus för kommande period är att öka antalet valpkullar och antalet hundar som går i avel.

Regler och rekommendationer för uppfödare och hanhundsägare

Rekommendationer och valphänvisning från rasklubben förutsätter att SVÄs avelsråd konsulterats och godkänt parningen. För att öka antalet kullar och hundar i avel—så kallade blodsbevarande skäl—skiljer sig kriterierna för första kull och efterföljande kullar. Hälsa och genetiskt bevarande är prioriterade mål under 2025-2029.

Svenska vita älghundsklubben har följande regler och rekommendationer för uppfödare och hanhundsägare:

För första kullen:

- Höftledsröntgen med lägst HD status B på tik eller hanhund (dvs A+A, B+A, eller A+B)
- Armbågsröntgen ED status 0.
- Både föräldradjuren bör vara ögonlysta inom ett år före parning.
- Båda föräldradjuren ska ha minst sufficient på utställning efter 15 månaders ålder.

För efterföljande kullar ska föräldradjuren ha startat på jaktprov. Det inkluderar:

- Jaktprov på älg, löshundsprov
- Jaktprov på älg, ledhundsprov
- Jaktprov för ställande vildsvinshundar
- Jaktprov på frilevande björn
- Godkänt anlagstest i vildsvinshägn, godkänt test i björnhägn eller beskrivning av björnarbete under jaktprov.

En enskild parning får inte ha högre inavelsökning än 5 %. Den genomsnittliga inavelsökningen beräknat som ett medelvärde på årets alla rekommenderade parningar bör ej överstiga 2,5 % per år.

Omparning av samma individer rekommenderas inte (undantag om första parning resulterar i högst två valpar)

Samma individ ska inte användas för mer än 5 kullar eller 25 valpar. Vi ser hela Norden som en och samma population.

Krav på HD status är en följd av att rasen omfattas av SKK:s hälsoprogram nivå 3 för höfter. Övriga krav gäller för rekommendation och valphänvisning av rasklubben SVÄ och dess avelsråd.

Historik

Den vita älghundens historia sägs ha tagit sin början i Jämtland år 1942. I en kull jämthundar föddes då en ovanligt ljus valp, senare kallad Ottsjö-Jim. Han visade sig vara en utmärkt jakthund och blev med tiden en högt värderad avelshund.

De vita hundarna hade rykte om sig att vara skickliga jakthundar med en särskild förmåga att hålla älgarna stående på stånd. Hundarna hade många namn, bland annat kallades den för Ottsjöhundar, Jim-rasen eller Vit jämte.

Rasen tog form genom avelsarbete av Lars Jönsson i Lit, Jämtland, och Torkel och Ulla Lundqvist i Roknäs utanför Piteå under följande årtionden. År 1986 bildades en fristående intresseförening för vita älghundar. Målet var att kartlägga hur många individer som fanns och att undersöka deras jaktliga egenskaper. Vid den omfattande mönstring som genomfördes i början av 1990-talet, där omkring 300 hundar granskades, kunde man konstatera att de vita älghundarna var både homogena och jaktdugliga. År 1993 erkändes rasen officiellt av Svenska Kennelklubben, SKK, under namnet Svensk vit älghund, och rasklubben anslöts till Svenska Älghundklubben, SÄK.

En längre historik återfinns som bilaga till detta dokument.

Population

Nuläge

Det föds färre valpar i dagsläget än för tio år sedan; fram till 2017 föddes 8 till 10 kullar per år i Sverige. Sedan dess har antalet kullar per år halverats, med endast 3-4 kullar per år som regel. Räknar man med kullar födda i Finland och Norge under de senaste fem åren (2020-2024) är antalet 62. Se Tabell 1.

Svensk vit älghund är en numerärt liten ras. Det finns nu ca 200 hundar i fertil ålder i Sverige, och cirka 450 totalt (räknat på de 62 kullarna från 2020-2024). Rasen behöver nya uppfödare, och vi uppmanar nuvarande ägare av friska och jagande hundar att fundera kring avel. Uppfödare och hanhundsägare bör uppmuntra valpköpare till detta redan vid köp.

Hittills har inavelsökningen dock kunnat hållas låg. Medelvärdet på inavelsökningen för nya kullar 2015-2024 var i Sverige 2.4 % (beräknat på fem generationer). I samma period är medelvärdet på kullstorlek 6.7, med en något ökande trend.

I och med att kullarna är få, är det också få individer som används i aveln. I enstaka fall har samma individ använts till flera kullar, men inte i besvärande grad.

Tabell 1. Födda hundar i Sverige, Norge och Finland

Population i Sverige. Varav Importer inom parantes.

Sverige	2024	2023	2022	2021	2020	2019	2018	2017	2016	2015
Kullar	4	3	4	6	3	4	4	3	8	9
Tikar	21 (1)	14	15 (2)	33 (5)	12 (5)	17 (2)	15 (3)	6	37 (5)	25 (6)
Hanar	9 (2)	12 (1)	21 (2)	23 (2)	13 (4)	17 (6)	16 (4)	12	40 (5)	30 (5)
Total	30 (3)	26 (1)	36 (4)	56 (7)	25 (9)	34 (8)	31 (7)	17	77 (10)	55 (11)

Population Norge

Norge	2024	2023	2022	2021	2020	2019	2018	2017	2016	2015
Kullar	2	5	5	9	5	6	6	5	8	7
Tikar	4	25	10	17	21	23	22	?	?	?
Hanar	4	18	11	26	14	20	20	?	?	?
Total	8	41	21	43	35	43	42	28	56	41

Population Finland (Registreringsår)

Finland	2024	2023	2022	2021	2020	2019	2018	2017	2016	2015
Kullar	3	2	3	6	5	4	4	7	4	8
Tikar	8	3	16	19	13	12				
Hanar	7	8	10	13	19	19				
Total	15	11	26	32	32	31	29	42	23	46

Långsiktiga mål

Vi ska

- bevara rasens egenskaper i en hållbar population.
- bibehålla den genetiska variationen för en livskraftig population av rasen.
- nå tillbaka till det kullantal som var före 2017, dvs 8-10 kullar per år i Sverige.
- tillse att ingen valpkull har högre inavelsgrad än 5 % och den genomsnittliga inavelsökningen beräknat som ett medelvärde av alla parningar under ett år inte överstiger 2,5 %.

Kortsiktiga mål

Vi ska

- öka antalet hundar som går i avel.
- öka antalet kullar årligen.

Handlingsplan

Vi ska

- informera och uppmuntra ägare att ta steget till uppfödare.
- uppmuntra uppfödare och hanhundsägare att diskutera vidare avel med valpköpare.
- uppmuntra uppfödare att arbeta med incitament för valpköpare att låta hälsundersöka och meritera sin hund.
- informera uppfödare om möjligheter till att bibehålla avelsrätt på sålda valpar.
- arbeta för att starta ett inkorsningsprojekt.
- förtydliga avelsrekommendationerna.
- stimulera till hälsundersökningar.
- stimulera till att meritera sin hund (utställning och jaktprov) för vidare avel och avelsutvärdering.

Funktionsegenskaper

Tabell 2. Jaktprov Löshund älg.

Nuläge

Svensk vit älghund är i grunden en utpräglad jakthund med huvudintresset riktat mot vilt som låter sig ställas. Rasen lämpar sig inte till enbart sällskap.

Under jakt visar de samarbetsvilja, uthållighet, självständighet, mod och rovdjursskärpa. De utmärker sig genom god kontakt med föraren, och god återgång. Löshundsjakten är övervägande i Sverige. Älgjakten överväger, men rasen används också för björn. I mellersta och södra Sverige används rasen med framgång på vildsvin. Rasen används också som bandhund/ledhund för älg och hjort, framförallt i Norge.

Andelen hundar som går jaktprov är relativt låg. I detta sammanhang menas jaktprov löshund älg. I perioden 2015-2024 genomfördes 141 enskilda löshundsprov i Sverige, varav 35 % resulterat i prisprov. Utfallet i andel prisprov var liknande i Norge (44%) och Finland (47%). Tabell 2 visar årsvisa resultat med data hämtade från Hitta älghund (Sverige, Norge) och Koiranet Kennelliitto (Finland) för tidsperioden.

Aveln ska inriktas på att bibehålla de jaktegenskaper som utmärker rasen. Söket kan utvecklas.

Jaktprov Sverige 2015-2024

	1:a pris	2:a pris	3:e pris	0/Keb	Total
2024	2	1	0	10	13
2023	4	0	0	4	8
2022	1	2	0	2	5
2021	1	2	1	7	11
2020	3	0	1	5	9
2019	0	1	0	9	10
2018	5	3	1	6	15
2017	2	1	1	18	22
2016	2	3	2	14	21
2015	5	3	2	17	27
Totalt prov senaste 10 åren	25	16	8	92	141

Jaktprov Norge (löshund) 2015-2024

	1:a pris	2:a pris	3:e pris	0/Keb	Total
2024	0	0	0	3	3
2023	1	1	0	6	8
2022	2	0	4	7	13
2021	1	1	2	3	7
2020	1	1	2	8	12
2019	0	1	0	2	3
2018	0	0	1	2	3
2017	1	0	0	0	1
2016	0	1	0	1	2
2015	8	0	1	3	12
Total prov senaste 10 åren	14	5	10	35	64

Jaktprov Finland 2015-2024

	Hirv - 1	Hirv - 2	Hirv - 3	Hirv - 0	Total
2024	5	3	1	18	27
2023	4	3	1	10	18
2022	2	1	2	15	20
2021	10	5	1	7	23
2020	7	3	2	27	39
2019	13	1	3	16	33
2018	17	4	3	16	40
2017	14	4	1	22	41
2016	23	4	6	28	61
2015	12	5	4	31	52
Total prov senaste 10 åren	107	33	24	190	354

Långsiktiga mål

Vi ska

- bibehålla eller utveckla sök och förföljande, samtidigt som följsamhet bevaras.
- bevara rasen som jakthund. öka dokumentation av jaktliga egenskaper genom ett ökat antal genomförda prov (inkluderande alla prov, se sidan 4).
- öka andelen hundar som startar på löshundsprov på huvudviltet älg till 12 % under de kommande fem åren.

Kortsiktiga mål

Vi ska

- öka antalet hundar som går prov och uppnå en högre genomsnittlig meriteringsgrad per årskull.
- öka dialogen med medlemmar och uppfödare så att information ges om vikten av att starta på jaktprov och hur det påverkar avelsarbetet.

Handlingsplan

Vi ska arbeta för att öka intresset för och uppmuntra till start på jaktprov genom kommunikation med uppfödare och valpköpare. Vi ska lyfta goda jaktliga egenskaper och goda jakthundar med exempel, t ex genom att skriva om klubbmästerskap i olika media. Vi ska hjälpa och stötta nya uppfödare, med t ex förslag på täckhund och annonsering av rekommenderade parningar. Klubben ska fortsätta arrangera träffar för träning och prov av jaktliga egenskaper.

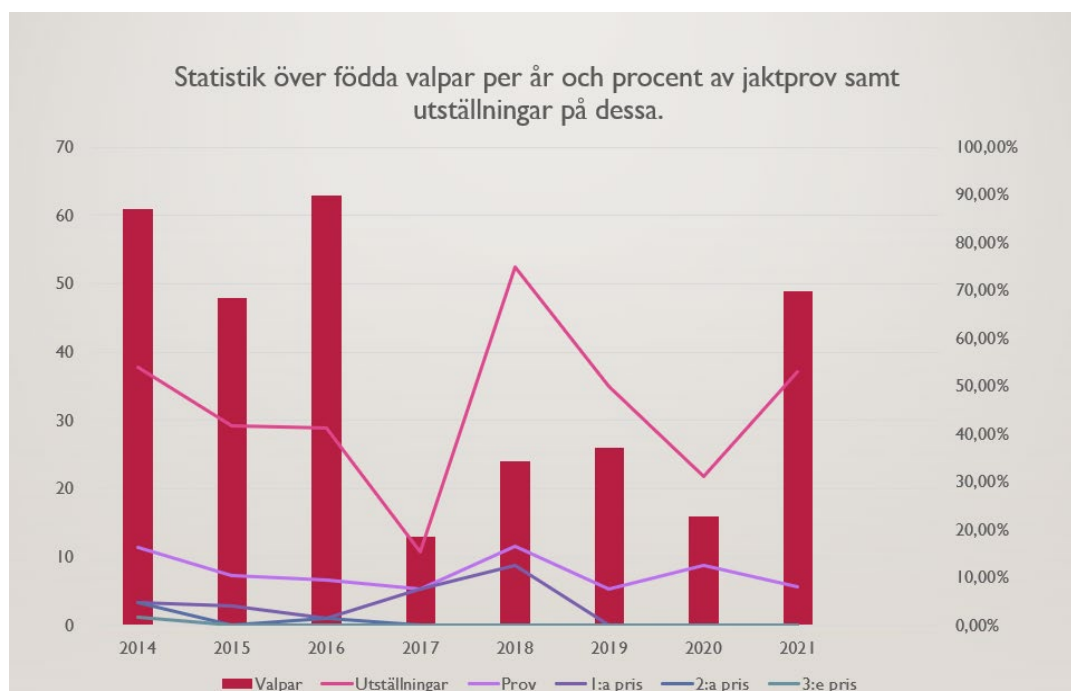

Bild 1. Statistik över valpar, löshundsprov och utställningar födda i Sverige från 2014 till 2021.

På vänster axel, antalet valpar. På höger axel % för individer som är i) utställda (övre rosa linjen), ii) som startat på jaktprov löshund älg (ljus violett linje) och resultat på prov (1:a, 2:a och 3:e pris enligt färgskala). År 2021 föddes 49 valpar i Sverige, av de har ca 55% ställts ut, och 8% startats på jaktprov.

Mentalitet

Nuläge

Svensk vita älghund har mycket bra mentalitet. Under jakt visar de egenskaper som samarbetsvilja, uthållighet, självständighet, mod och rovdjursskärpa. Hundarna är lugna och stabila och fungerar utmärkt som familjehundar.

Långsiktiga mål

Vi ska bevara den goda mentalitet som det stora flertalet hundar uppvisar idag.

Kortsiktiga mål

Vi ska

- undersöka om BPH-beskrivning kan vara av värde för rasen.
- ge information om BPH till ägare av Svensk vit älghund.

Handlingsplan

Vi ska utreda om BPH kan vara värdefullt för hundar som går i avel. Vi ska arbeta genom avelsrådet för att fånga upp individer med avvikande beteende, t ex genom att se på kritik från utställningar.

Hälsa

Nuläge

HD, höftledsdysplasi

Av hundar födda mellan 2015 - 2024 har 33,7 % blivit HD röntgade (109 individer). Resultatet visar att 65 % av dessa hade HD A, 17% B, 17% C, 1% D. Bild 2 visar specifika resultat och trender. Vi bibehåller regeln för höftledsröntgen som ett krav för valphänvisning för att samla vidare data och följa utvecklingen i rasen. Det är viktigt då så få hundar för närvarande går i avel.

Födelseår:	2015 ▾	2024 ▾	Typ:	HD enligt FCI sedan år 2000 ▾	antal/trend ▾	Visa				
Diagnos	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
HD grad A	6 (40,0 %)	15 (62,5 %)	1 (50,0 %)	8 (66,7 %)	11 (84,6 %)	3 (100,0 %)	11 (55,0 %)	14 (87,5 %)	2 (66,7 %)	
HD grad B	4 (26,7 %)	4 (16,7 %)	1 (50,0 %)	1 (8,3 %)	1 (7,7 %)		6 (30,0 %)	1 (6,3 %)		
HD grad C	4 (26,7 %)	5 (20,8 %)		3 (25,0 %)	1 (7,7 %)		2 (10,0 %)	1 (6,3 %)	1 (33,3 %)	1 (100,0 %)
HD grad D	1 (6,7 %)									
HD grad E							1 (5,0 %)			
Totalt antal undersökta	15	24	2	12	13	3	20	16	3	1
Snittålder för undersökning (månader)	27	32	50	22	23	35	21	18	18	12
Antal födda	48	63	13	24	26	16	49	32	25	27
* Se även gamla avläsningsystemet										

* Se även gamla avläsningsystemet

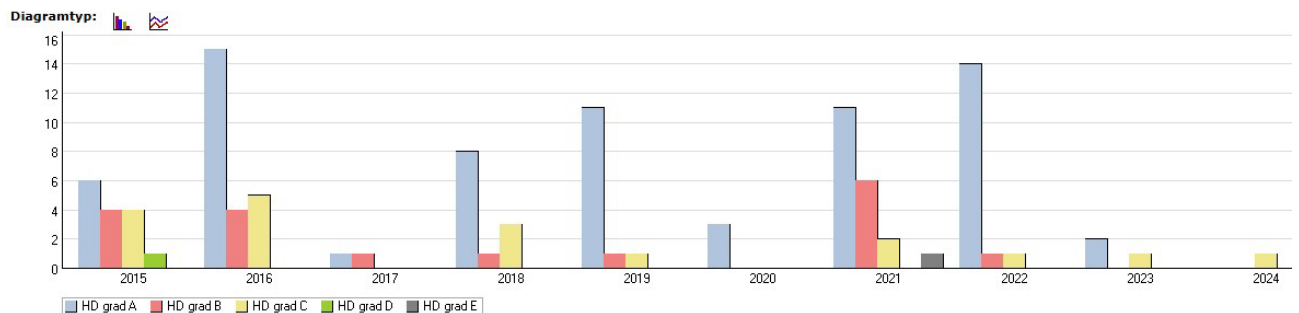

Bild 2. HD resultat och trender 2015-2024. Källa SKK Avelsdata

ED, armbågsledsdysplasi

Av hundar födda mellan 2015 - 2024 så har 32 % blivit ED röntgade (101 individer). Resultatet visar att 90% % av dessa hade ED UA. Bild 3 visar specifika resultat och trender. Vi bibehåller regeln för armbågsröntgen som ett krav för valphänvisning för att samla vidare data och följa utvecklingen i rasen. Det är viktigt då så få hundar går i avel för närvarande.

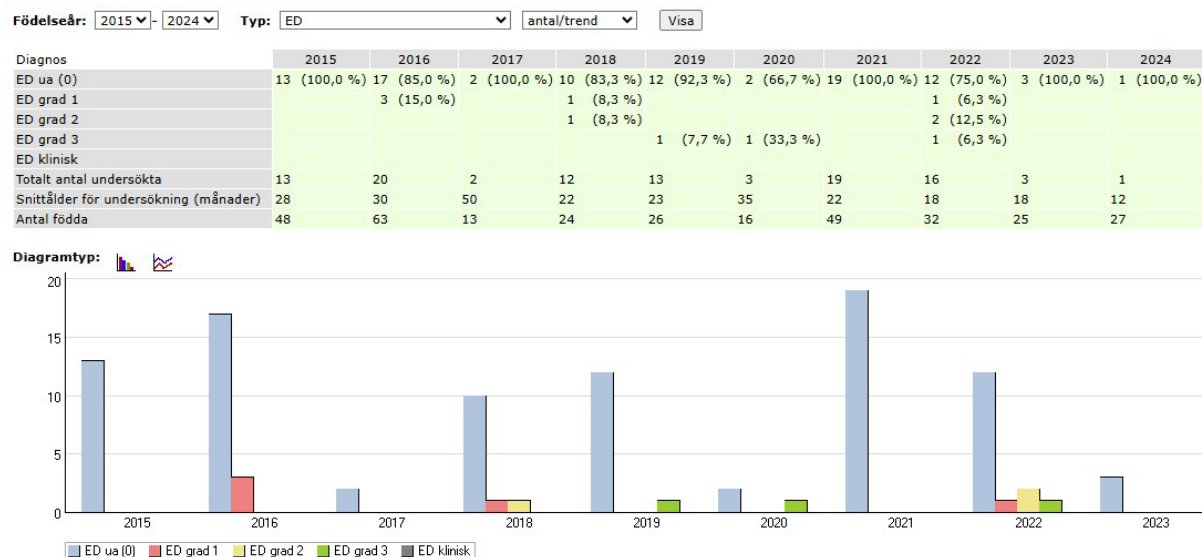

Bild 3. ED resultat och trender 2015-2024. Källa SKK Avelsdata.

Ögon

Sedan 2010 fram tills nu är ett 70-tal hundar ögonlysta. Få hundar har diagnosticerats med progressiv retinal atrofi, PRA. Hund som har fått diagnosen PRA eller annan ärftlig sjukdom skall inte användas i avel. Vid diagnosen PRA utesluts även föräldradjur, helsyskon och ev. avkomma från avel. Andra retinopatier har hittats i ca 25% av de undersökta hundarna. Sveriges Lantbruksuniversitet, SLU, har ett pågående forskningsprojekt gällande dessa ögonbottensjukdomar.

Sedan 1/1 2024 är avelsrekommendationen att Svensk vit älghund som ska användas i avel ska vara ögonlyst inom ett år innan avelstillfälle. Regeln är ett krav för valphänvisning för att samla vidare data och följa utvecklingen i rasen. Det är viktigt då så få hundar går i avel för närvarande.

Andra sjukdomar och övrigt

Epilepsi har förekommit inom rasen men omfattningen är oklar då få fall av sjukdomen registreras. Antalet anses dock ha minskat eftersom avelsrådet har haft stort fokus på detta i ett försök att minimera den ärftliga epilepsin. Kryptorchism och immunologiska sjukdomar/reaktioner förekommer i enstaka fall. Det kan förtydligas att endast kliniskt friska hundar utan symptom på sjukdom ska användas i avel.

Tecken på inavelsdepression har visats i rasen i form av olika fertilitetsproblem. Tikar låtar sig inte paras, går tomma eller får dödfödda valpar. Hanhundar med dåligt libido och nedsatt fertilitet. Inavelsdepression innebär en samlad negativ inverkan på fruktsamhet, livskraft, tillväxt och immunförsvar.

Långsiktiga mål

Hundarnas hälsa och bevarande av rasens genetiska diversitet är prioriterade mål. De är avgörande för rasens bevarande och funktion.

Mål är att

- Ha ett livskraftigt inkorsningsprojekt.
- Minst hälften av varje årskull ska HD- och ED röntgas.
- Andelen hundar med godkänt HD (A och B) och ED (0) ska öka.
- Ögonlysning ska öka, med målet att minimera förekomsten av allvarlig ögonsjukdom.
- Andelen hundar med epilepsi ska fortsätta minska.

Kortsiktiga mål

Mål är att

- Öka kunskap och intresse om vita älghundars hälsa.
- Att kartlägga förekomsten av ögon diagnoser hos rasen.

Handlingsplan

Informera om hälsoproblem och uppmana ägare att göra sjukdomsanmälan.

Nya hälsoenkäter kommer att skickas ut till ägare av för att undersöka och få bättre, ny information om rasens hälsotillstånd till nästa revidering.

Att så många hundar som möjligt kommer till ögonlysning, inklusive samtliga hundar som används i avelsdjur.

Att samtliga hundar med anmärkning i ögonbotten, PRA eller annan retinopati undersöks ytterligare. Har Du hund med en sådan diagnos så ta kontakt med SÄKs avelskommitté för vidare handläggning.

Att övriga diagnoser hanteras enligt ECVOs riktlinjer.

Exteriör

Nuläge

Svensk vit älghund är en medelstor, rektangulär och proportionerligt byggd hund med djup bröstorg. Den skall vara smidig, med god resning och ge ett lugnt men vaket intryck. Idealhöjden för hanar är 56 cm och för tikar 53 cm. Resultaten från utställningar visar att hundarna, med tanke på att rasen är så ung, håller ganska jämn standard.

Långsiktiga mål

Rastypen ska bevaras exteriört.

Kortsiktiga mål

Särskilt observera att hundarna inte blir för tunga.

Att få fler hundar exteriört bedömda.

Handlingsplan

Uppmuntra och underlätta för ägare att ställa ut.

Slutord

Svensk vit älghund är en numerärt liten ras. Den ska bevaras som jakthund, och dess speciella egenskaper ska tas tillvara och utvecklas. Det finns en stor efterfrågan efter valpar, men antalet uppfödare måste öka, tillika antalet hundar som används i aveln. Idealet vore att de bästa hundarna i alla kullar användes i avel. Det är av största vikt att samarbeta kring detta med klubbar och avelsråd i Norge och Finland.

Rasklubben ska fortsätta följa hälsa och funktion av hundarna med hjälp av enkäter och diskussioner. Vi ska vara representerade vid avelskonferenser samt delta vid specialklubbens möten och andra aktiviteter. Vi behöver engagera fler medlemmar till olika funktioner inom klubben.

För framtiden ska vi informera om en bra och sund hundavel, vikten av hälsa, och av att meritera sina hundar för att fortsatt kunna öka intresset för rasen.

Källförteckning och vidare läsning

hittaalghund.se

SKK avelsdata

KoiraNet

NKK Dogweb

Rasklubbens enkät 2022

SKK domarkompendium för Svensk vit älghund 2023

Bilaga

Rasens historia

Ottsjö-Jim anses vara den Svenska Vita Älghundens stamfader. Det finns olika historier kring den vita färgens tillkomst: En historia gör gällande att tiken Vira (född 1933), som ägdes av E. J. Andersson, Ringvattnet, (uppfödare till Vira; Salomonsson i Strömsund), tjuvparade sig med en samojedliknande hund på järnvägsstationen i Strömsund. Det sägs vidare att det var en hane ur denna kull som blev fader till Ottsjö-Jim och andra valpar som var mycket ljusa. En annan historia gör gällande att en valpkull föddes år 1941 hos E. E. Näsström, Ringvattnet. Valparna ansågs vara av jämthundstyp och en av dem, en hane, döptes till Jim. Moder var Ketty, vars uppfödare var Pål Jonsson, Täxan, och fader var Gråj som ägdes av Zakris Näsström, Ringvattnet. Moder till Gråj var tiken Vira som ägdes av E.J. Andersson, Ringvattnet och fader till Gråj var den såkallade Björn-Jim som ägdes av Daniel Backström, Hillsand. Ottsjö-Jim kunde således påräkna nära släktskap med den legendariska jämthunden Jämtälgens Fix. Ottsjö-Jim hade flera ägare, men det var efter den sista ägaren, Ernst Jonsson, Ottsjön, som hunden fick sitt historiska namn. Sägner säger att Ottsjö-Jim var en duktig älghund som det sköts över 100 älgar för. Han hade boghöjden 55 eller 56 cm och hade stora öron och slak svans. Ottsjö-Jim dog vid 12 års ålder, 1953.

Den vita färgen

I diskussionen kring den vita färgen, så får man inte glömma att det fanns ett brokigt förflutet kring den nordiska spetsen ända in i början på 1900-talet. Man avlade på bra bruksegenskaper, något som gjorde att färg och exteriör oftast kom i andra hand. Således är det inte osannolikt att den vita recessiva genen (som framträder endast om den finns i dubbel uppsättning) kan ha legat och nedärvts i flera individer under mera än en generation. 2 S. Sahlin skriver i boken "Nordiska spetsar": //... Så som de förnämsta karakteristika för Nordiska spetsen så som enhet betraktad plägar man anse: små upprättstående, triangelformade spetsiga öron, över ryggen buren, starkt eller väl knorrad svans samt i fällen en kort, tät bottenull jämte de långa stickelhåren. Dessa mycket karaktäristiska igenkänningstecken återfinnas också fullt korrekta hos främst den svenska gråspetsen eller jämthunden (i Norge kallad: "den graa dyrehund"), vidare de Nordsibiriska samojed- och Ostjakhundarne...// //...Beträffande spetsarnas färg, så är den rätt variabel, men synes man tämligen ense om, hvad som skall anses som den ena eller andra rasens önskefärg, nämligen vit för polarhundarne och för Ostjakhunden möjligen äfven helsvart, samt helgrå för jämthunden...// Avslutningsvis i diskussionen kring färgen, så kan man anta att någonstans har en eller flera vita hundar, mest troligt av spetshundstyp, blandats in i det gråa släktet.

Utveckling

Det blev två halvbröder efter Ottsjö-Jim som bidrog till två vita valpar som sedan kom att utgöra stommen till dagens vita älghund. Det är hunduppfödaren, jägaren och hedersmannen Lars Jönsson, Brevåg, Lit som skall ha äran av en målmedveten början med avel av vit älghund. Han bedrev också en framgångsrik avel av både jämthund och stövare under Kennelnamnet Jämtskogen. I början av 50 - talet föddes

två vita valpar hos John Norrman efter OttsjöJim. Hanvalpen fick namnet Tass.(Ägare till Tass var Ernst Jonsson, Ottsjön). Den 9 mars 1960, föddes de första två helvita valparna hos Lars Jönsson, av gråa föräldrar. Föräldrarnas namn var BrunfloJim (efter OttsjöJim u Bojja) och Vanja (efter Fjäll u Toppsy). När den helvita aveln med dessa två, Snögubben och Vita, samt Ernst Jonssons Tass kom igång, föddes endast vita valpar i kullarna. Redan tidigare hade det sporadiskt fötts en del vita valpar i bygderna där släktsparningar på jimblodet förekommit. Släktavel var tydligen nyckeln till den gåtfulla vita färgen. Tyvärr gick Lars Jönsson bort alltför tidigt för att själv få uppleva resultatet av sin egen medverkan och den vita rasens utveckling. En granne i Lit vid namn Anders Magnusson förde därefter en tid aveln vidare. Sedan kom den vita älghunden till Ulla och Torkel Lundkvist, Rognäs, Piteå. De hade i sitt ägo ett antal vita tikar och drev under en följd av år en framgångsrik urvalsavel. Parallellt med detta skedde uppfödning i mindre skala på olika platser ute i landet. Bland annat hos Fabian Jakobsson och söner Alrik och Alvar i Rätansbyn. Redan under ett tidigt skede betonades av de initierade att hundarna förde goda jaktanlag, de var starka och uthålliga och hade inte minst ett bra temperament. Men detta var inte lätt att bevisa på dokument eftersom hundarna inte fick starta vare sig på prov eller utställning. Den mot andra älghundsraser avvikande – men samtidigt mycket tilltalande färgen – åstadkom sannolikt en hel del beska kommentarer.

Svenska Vita Älghundsklubben

I november 1986, bildades föreningen Svenska Vita Älghundsklubben. Initiativtagare var Bengt Heder, Evertsberg och Håkan Gustavsson, Gräsmark. Föreningen var helt fristående och stod utanför både Svenska Älghundsklubben och Svenska kennelklubben. Föreningens främsta målsättning var att kartlägga beståndet av vita älghundar och försöka få till stånd en målinriktad avel. Hundarna och deras ägare var spridda över praktiskt taget hela landet även om Värmland, Dalarna, Jämtland och Västerbotten var de tätaste länen. Även i Norge fanns en hel del vita hundar. Den nybildade föreningen fick snabbt fotfäste och blev på kort tid en verksam organisation. Förutom arbetet med att kartlägga de vita hundarna och deras ägare, påbörjades också en omfattande mönstring av hundmaterialet. Ca 300 hundar granskades av främst välkända älghundsdomaren Jan Åkerman. Veterinär Åsa Juberget lade också ner mycket arbete med att kontrollera och dokumentera alla individer vid mönstringarna. Med utgångsläge från de framtagna mönstringsrapporterna kunde sedan klubbstyrelsen utarbeta en rasstandard för den svenska vita älghunden, en standard som i dag är godkänd av SKK.

Jaktprov en viktig milstolpe

1993 erkändes Svensk vit älghund som egen ras av Svenska kennelklubben. Det betydde att man fick ta del av alla de aktiviteter som Svenska Älghundsklubben hade på sitt program och då främst jaktproven och utställningarna. De första vita älghundarna fick gå sina jaktprov på dispens från Svenska Älghundsklubben redan 1993. 1994 startades tretton hundar på jaktprov och flera tog förstapris. År 1994 tillkom även en norsk avdelning direkt ansluten till Svenska Vita Älghundsklubben. Klubben och rasens första jaktchampion och utställningschampion blev Caesar Bianco, vars ägare var Hasse Svensson, Dådran.

Från 1994

De följande tio åren präglades av svängningar inom avelsarbetet. På grund av meningsskiljaktigheter uppkom en splittring bland dem som aktivt jobbade för den vita älghundens etablerande. Man tappade således en del gamla medlemmar och nya tillkom. Många människor jobbade mycket aktivt för den vita älghunden, precis som idag. Det har kommit fram många goda jakthundar i Sverige, främst som ställande hundar på älg och björn. Efter vildsvinens intåg har rasen använts med stor framgång också mot detta mycket jaktbara vilt. I Norge används den vita älghunden som en kombinationshund, det vill säga både som bandhund (ledhund) och löshund på älgjakt.

Rasen Svensk vit älghund hade öppen stambok fram till 2010, vilket innebar att man fortfarande kunde typa in hundar som uppfyllde kraven. I och med utgången av 2010 stängdes stamboken. 2007 typades det in en tik med blandrasbakgrund. Tiken har minst en kull efter sig men dessa hundar är oregistrerade eftersom tiken har avelsspärr.

Fram till mitten på 10-talet föddes sedan mellan 8 och 12 kullar per år i Sverige. Som beskrivits ovan så har den siffran därefter halverats. Målet är nu att nå den storleksordningen igen. Andra delar av rasens utveckling sedan mitten på 10-talet är också beskriven tidigare i detta dokument. Vad som inte syns är att vissa äldre och etablerade uppfödare har avslutat sin verksamhet, glädjande är dock att nya tillkommit om än i liten skara. Det finns en stor efterfrågan på valpar så det finns absolut utrymme för fler.

För de som är intresserade av rasen har de senaste tio åren helgen vid Ockelbo älghägn blivit en god tradition, likaså den årliga provverksamheten på björn i Junsele. Klubbmästerskap på jaktprov löshund älg genomförs nu enskilt, och vinnare och BIM koras via högsta poäng.

Under 2022 skickades det ut en enkät till ägare av Svensk Vit Älghund där 253 stycken svar kom in. Dessa svar har använts som en del i underlaget vid revideringen av RAS.